

ADMINISTRATIVNI PRIRUČNIK ZA BIH DIJASPORU

**HUMANITY IN
ACTION**
BOSNA I HERCEGOVINA

Projekat se implementira u sklopu programa "Poticanje demokratskih vrijednost i aktivnog građanstva među mladima" koji podržava National Endowment for Democracy.

O PRIRUČNIKU

U sklopu programa "Poticanje Demokratskih Vrijednosti i Aktivnog Građanstva Među Mladima" u organizaciji fondacije Humanity in Action BiH pokrenuli smo projekat pod nazivom "Administrativni priručnik za BiH dijasporu". Cilj projekta je stvoriti priručnik u elektronskom i printanom formatu koji bi BiH dijaspori omogućio lakši pristup informacijama vezanim za administrativne procese i prikupljanje dokumenata u različitim BiH institucijama. Ovaj priručnik će poboljšati informisanost osoba iz dijaspore o procesima i resursima potrebnim za administrativne procese s kojima se osobe iz dijaspore najčešće susreću i koje su im najpotrebnije. Na ovaj način ćemo omogućiti da osobe iz dijaspore mogu lakše da obavljaju određene obaveze i poslove u BiH što će poboljšati komunikaciju između dijaspore i bosanskohercegovačkih institucija.

Autori priručnika su bh. studenti: Adna Kurtović, Tarik Velić i Mirnes Ćerimović.

Sadržaj

1	Izvod iz matične knjige rođenih.....	4
1.1	Novorođenčad	4
2	Uvjerenje o državljanstvu	5
3	Lična karta	6
3.1	Zamjena lične karte	6
3.2	Kad se mora zamijeniti lična karta?	7
4	Prebivalište.....	7
4.1	Prijava i odjava maloljetnog lica.....	9
5	Boravište	9
5.1	Odjava prebivališta – boravišta.....	10
6	Pasoš/Putovnica	10
6.1	Uputstvo o preuzimanju putne isprave putem pošte i putem punomoćnika	11
7	Vozačka dozvola	11
7.1	Izdavanje vozačke dozvole prvi put.....	12
7.2	Zamjena vozačke dozvole	12
7.3	Nestanak vozačke dozvole	12
7.4	Zamjena inostrane vozačke dozvole	12
8	Vjenčani list/Izvod iz matične knjige vjenčanih	13
9	Izvadak iz zemljišnih knjiga/ZK izvadak.....	13
10	Uslovi za povrat poreza.....	14
11	Odricanje državljanstva BiH – u BiH	15
12	Dobijanje državljanstva BiH - u BiH.....	17
13	Pristupanje glasanju na izborima u BiH.....	18
13.1	Ko može da se prijavi za glasanje izvan Bosne i Hercegovine?	19
13.2	Prvi put se prijavljujete na glasanje izvan BiH?	19
13.3	Upisani ste u Centralni birački spisak za glasanje izvan BiH na prethodnim izborima?	19
14	Upis činjenice smrti	21
15	Korisni linkovi	22

Izvod iz matične knjige rođenih

Mjesto izdavanja: Matična služba općine

Potrebna dokumenta za dobijanje Izvoda iz matične knjige rođenih su:

- Lična karta na uvid,
- Izvod iz matične knjige rođenih za maloljetne osobe.

Rodni list, vjenčani list i uvjerenje o državljanstvu može se izvaditi u bilo kojoj općini u FBiH ili u RS, bitno je samo da je dokument verificiran u matičnoj općini.

1.1 Novorođenčad

Izmjenom Zakona o matičnim knjigama iz oktobra 2014. godine, upis djeteta u matičnu knjigu rođenih se vrši u općini - mjestu prebivališta majke.

Za prijavu djeteta potrebni dokumenti su sljedeći:

Djeca rođena u braku:

- Izvod iz matične knjige vjenčanih roditelja,
- Uvjerenje o državljanstvu BiH i FBiH roditelja,
- Lična/osobna karta roditelja,
- Obavijest o evidenciji prebivališta roditelja,
- Ukoliko treća osoba vrši prijavu ličnog imena djeteta, potrebna je punomoć roditelja,
- Rok za prijavu novorođenčadi je 30 dana od dana rođenja.

Djeca rođena van braka:

- Izvod iz matične knjige rođenih za majku,
- Uvjerenje o državljanstvu BiH i FBiH roditelja,
- Lična/osobna karta roditelja,
- Obavijest o evidenciji prebivališta roditelja,
- Rok za prijavu novorođenčadi je 30 dana od dana rođenja.

Djeca rođena u inostranstvu:

Djeca rođena u inostranstvu poslije 01.01.1998. godine

- Internacionalni izvod iz matične knjige rođenih ili izvod iz matične knjige rođenih ovjeren u skladu sa propisima BiH,
- Uvjerenje o kretanju roditelja (Policajska uprava po mjestu prebivališta),
- Uvjerenje o državljanstvu BiH i FBiH roditelja,
- Ukoliko nije zajedničko prebivalište roditelja, potrebno je i uvjerenje da nije izvršen upis u matičnu knjigu rođenih i matičnu knjigu državljana (općine po prebivalištu),
- Lične/osobne karte ili pasoš roditelja, fotokopije,
- Pismena saglasnost roditelja stranca za upis djeteta u matičnu knjigu rođenih i matičnu knjigu državljana, ovjerena u skladu sa propisima BiH,
- Pasoš roditelja – stranca, fotokopija;
- Ukoliko treća osoba vrši upis u matičnu knjigu rođenih i matičnu knjigu državljana, potrebna je punomoć koja je ovjerena u skladu sa propisima BiH;

Za osobe rođene u inostranstvu do 01.01.1998. godine, upis u matičnu knjigu rođenih i matičnu knjigu državljana vrši se na osnovu rješenja Službe za opću upravu.

2 Uvjerenje o državljanstvu

Mjesto izdavanja: Matična služba općine, Ministarstvo za civilne poslove i komunikaciju BiH (u slučaju da nema u matičnom uredu).

Potrebna dokumenta za dobijanje uvjerenja o državljanstvu su:

- lična karta na uvid,
- Izvod iz matične knjige rođenih za maloljetne osobe.

Izvod iz matične knjige rođenih, Izvod iz matične knjige vjenčanih i uvjerenje o državljanstvu može se izvaditi u bilo kojoj općini u FBiH, bitno je samo da je dokument verificiran u matičnoj općini.

3 Lična karta

Mjesto izdavanja: MUP - SLUŽBA CIPS

CIPS je engleska skraćenica za termin Citizens Identity Protection System (Sistem zaštite identiteta građana), a postala je vrlo uvriježena u našem govoru kada se spominje prijava prebivališta.

Zahtjev za izdavanje lične karte podnosi se organizacionim jedinicama koje djeluju u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova kantona/županije, u čijoj nadležnosti je izdavanje isprava, a prema prebivalištu podnosioca zahtjeva, odnosno po mjestu boravišta za raseljena lica.

Potrebna dokumentacija:

- Prva lična karta,
- Zahtjev (koji se dobije na lokaciji– bez naknade),
- Izvod iz matične knjige rođenih,
- Uvjerenje o državljanstvu,
- Dokaz o uplati naknade za izdavanje lične karte u iznosu od 18,00 KM dostavljanjem originalne prve stranice uplatnice.

Na lični zahtjev podnosioca zahtjeva u ličnu kartu će se upisati entitetsko državljanstvo i krvna grupa.

Za upis podataka o krvnoj grupi potrebno je uz zahtjev priložiti potvrdu ovlaštene zdravstvene ustanove (npr. u Kantonu Sarajevo - Zavod za transfuzijsku medicinu F BiH, Čekaluša broj 86).

3.1 Zamjena lične karte

Za zamjenu lične karte potrebno je priložiti:

- Zahtjev (koji se dobije na lokaciji – bez naknade),
- Prethodna lična karta,
- Dokaz o uplati naknade za izdavanje lične karte u iznosu od 18,00 KM dostavljanjem originalne prve stranice uplatnice.

Na lični zahtjev podnosioca zahtjeva u ličnu kartu će se upisati entitetsko državljanstvo i krvna grupa.

Za upis podataka o krvnoj grupi potrebno je uz zahtjev priložiti potvrdu ovlaštene zdravstvene ustanove (npr. u Kantonu Sarajevo - Zavod za transfuzijsku medicinu F BiH, Čekaluša broj 86).

Za zamjenu lične karte izdate sa rokom važenja 2 godine – za raseljena lica potrebno je priložiti:

- Zahtjev (koji se dobije na lokaciji – bez naknade),
- Prethodna lična karta,

- Uvjerenje o priznatom statusu raseljenog lica (ne starije od šest mjeseci) izdato od nadležnog općinskog organa,
- Dokaz o uplati naknade za izdavanje lične karte u iznosu od 18,00 KM dostavljanjem originalne prve stranice uplatnice.

Na lični zahtjev podnosioca zahtjeva u ličnu kartu će se upisati entitetsko državljanstvo i krvna grupa.

Napomena: Ako je u prethodnoj ličnoj karti bila upisana krvna grupa, prilikom predaje zahtjeva za novu mora se dobro naglasiti da se ista upiše, u protivnom ona neće biti upisana jer ne postoji Pravilnik o upisu krvne grupe iz stare u novu ličnu kartu!

3.2 Kada se mora zamijeniti lična karta?

Lična karta se mora zamijeniti:

- Ako je istekao rok važenja,
- U slučaju promjene prebivališta (ili boravišta kod raseljenih osoba),
- Ako je došlo do promjene podataka o imaocu lične karte navedenih u istoj,
- Ako je podatak u ličnoj karti netačan ili pogrešno upisan,
- Ako je lična karta oštećena ili iz drugih razloga podaci nisu čitljivi u tolikoj mjeri da lična karta ne može služiti svojoj namjeni,
- Kada je izgled imaoca lične karte toliko izmijenjen da više ne odgovara fotografiji na ličnoj karti.

Građanin koji je izgubio ličnu kartu ili mu je ista ukradena, uništena ili je na bilo koji način ostao bez iste, dužan je da tu činjenicu bez odlaganja prijavi najbližoj policijskoj stanici ili nadležnom organu.

Ako je građanin izgubio ličnu kartu, pored dokumenata koji su potrebni za zamjenu lične karte, dužan je priložiti i rješenje Odjeljenja za administraciju kojim se poništava lična karta (izgubljena, uništena i sl.) i uvjerenje o državljanstvu.

Važno je napomenuti da svaki državljanin stariji od 18 godina, sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini dužan da ima ličnu kartu izdatu u mjestu prebivališta. Državljanin stariji od 15, a mlađi od 18 godina, može podnijeti zahtjev za izdavanje lične karte. Rok za podnošenje zahtjeva za izdavanje lične karte je 60 dana nakon navršenih 18 godina života, ili 60 dana nakon što se stalno nastani u BiH, ako je navršio 18 godina života. Ličnu kartu građanin preuzima lično, preko opunomoćenika ili poštanskim putem. Način preuzimanja izabrat će državljanin prilikom podnošenja zahtjeva.

4 Prebivalište

Pod prebivalištem smatra se općina ili distrikt u kojem se državljanin nastani s namjerom da tamo stalno živi. Prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta, kao i adrese stanovanja obavezno je za sve državljane. Prilikom prijavljivanja i odjavljivanja prebivališta državljani su dužni da daju tačne i istinite podatke. Građanin je dužan nadležnom organu prijaviti svoje prebivalište u roku od 15 dana od dana nastanjenja na adresi na kojoj prijavljuje prebivalište.

Državljeni mogu prijaviti samo jedno prebivalište na teritoriji Bosne i Hercegovine. Prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta i boravišta vrši lice koje se prijavljuje odnosno odjavljuje, ili ovlaštene zakonski zastupnik.

Prilikom predaje zahtjeva za izdavanje lične karte na šalteru službe CIPS obavezno se mora na uvid donijeti dokaz da imate valjan osnov za prebivalište na adresi na kojoj se prijavljujete. Kao dokaz da državljanin ima valjan osnov za prebivalište na adresi na kojoj se prijavljuje smatra se jedan od sljedećih dokaza:

- a) Dokaz o vlasništvu ili suvlasništvu ili posjedu stana, kuće ili drugog objekta za stanovanje odnosno izvadak iz Zemljišno knjižnog ureda (ZK IZVADAK),
- b) Ovjeren ugovor o zakupu ili ovjeren ugovor o podstanarskom odnosu uz ovjeren dokaz o vlasništvu ili suvlasništvu ili posjedu stanodavca,
- c) Potvrda da se pred nadležnim organom vodi spor o vlasništvu, odnosno da je pokrenut postupak legalizacije ili uknjižavanja objekta, stana ili kuće na adresi na kojoj se prijavljuje prebivalište;

Valjanim dokazom za prebivalište smatrat će se i ovjerena izjava stanodavca iz koje je vidljivo da stanodavac ispunjava uslove propisane tač. a), b) i c) iz prethodnog stava ovog člana i da daje pristanak da određeno lice bude prijavljeno na njegovoj adresi stanovanja.

Bračni ili vanbračni partneri i srodnici prvog stepena u pravoj liniji (roditelji i djeca), usvojioci i usvojenici, u postupku prijavljivanja prebivališta, mogu podnijeti zahtjev za prijavu prebivališta na adresi već prijavljenog bračnog ili vanbračnog partnera ili srodnika prvog stepena u pravoj liniji, odnosno usvojioca ili usvojenika samo uz dokaz o bračnom ili vanbračnom stanju, srodstvu ili usvojenju, bez pribavljanja dokaza pod tač. a), b) ili c), uz evidentiranje postojanja ovakvog odnosa (djeca prilažu rodni list, supružnici vjenčani list).

Nadležni organi socijalne zaštite, starački domovi, gerijatrijske i druge specijalizirane zdravstvene ustanove dužni su da relevantne podatke o adresama stanovanja štićenika i korisnika svojih usluga, državljana Bosne i Hercegovine, koji u postupku prijave prebivališta ne mogu osigurati dokaze pod tačkama a), b) ili c), dostave nadležnom organu za prijavljivanje prebivališta radi dokazivanja valjanog osnova za prijavu prebivališta na adresi na kojoj se prijavljuju.

Državljanima BiH koji su u stanju socijalne potrebe i ne mogu osigurati dokaze pod tačkama a), b) ili c), a nisu kod nadležnih organa socijalne zaštite evidentirani kao korisnici pomoći, mogu od nadležnog organa socijalne zaštite zahtijevati pomoć u pribavljanju dokaza o valjanom osnovu za prijavu prebivališta na adresi na kojoj se prijavljuju.

Licu koje nema mjesto i adresu stanovanja, ni sredstava kojima bi moglo namiriti potrebu stanovanja (u daljnjem tekstu: beskućnik) nadležni organ socijalne zaštite može omogućiti da prijavi prebivalište na adresi ustanove socijalne zaštite, a u tom slučaju beskućnik je dužan nadležnom organu i ustanovi socijalne zaštite dostaviti adresu za kontakt, koja može biti kod fizičkog ili pravnog lica, uz njihovu saglasnost.

4.1 Prijava i odjava maloljetnog lica

Prijavljivanje i odjavljivanje maloljetnog lica vrši roditelj, staratelj, odnosno organ starateljstva. Pri prijavi prebivališta maloljetnika, roditelj, staratelj, odnosno organ starateljstva prilažu rodni list.

Prilikom prijave prebivališta po rođenju djeteta, roditelj, staratelj, odnosno organ starateljstva prijavljuje dijete kod nadležnog organa u roku od 30 dana nakon rođenja djeteta prilažući rodni list djeteta.

5 Boravište

Pod boravištem se smatra općina ili distrikt gdje se državljanin nastani s namjerom da tamo privremeno živi.

Državljanin koji imaju prijavljeno prebivalište u BiH mogu prijaviti boravište u drugom općinskom mjestu u BiH, a najduže do godinu dana bez prekida. Nakon isteka godine dana državljani BiH mogu ponovo prijaviti boravište.

Državljanin je dužan prijaviti adresu boravišta u BiH u roku od 15 dana od dana dolaska u mjesto boravišta, pri čemu zadržava prebivalište.

Državljanin koji ima prijavljen boravak u inozemstvu, a nema prijavljeno prebivalište u BiH, dužan je prilikom boravka u BiH da prijavi boravište kod nadležnog organa u roku od osam dana, pri čemu zadržava prijavljen boravak u diplomatsko-konzularnoj mreži.

Za prijavu prebivališta, boravišta i adresu stana potrebno je dostaviti:

- Zahtjev za prijavu prebivališta/boravišta i promjenu adrese stana (obrazac PBA-1 koji se dobiva na šalteru nadležne organizacione jedinice gdje se vrši prijavljivanje),
- Dokaz o identitetu, kojim se mogu potvrditi podaci iz zahtjeva (lična karta, izvod iz matične knjige rođenih, uvjerenje o državljanstvu),
- Kao valjan osnov za prebivalište na adresi na kojoj se prijavljuju, smatra se jedan od sljedećih dokaza:
 - a) dokaz o vlasništvu ili suvlasništvu ili posjedu stana, kuće ili drugog objekta za stanovanje,
 - b) ovjeren ugovor o zakupu ili ovjeren ugovor o podstanarskom odnosu uz ovjeren dokaz o vlasništvu ili suvlasništvu ili posjedu stanodavca,
 - c) potvrda da se pred nadležnim organom vodi spor o vlasništvu, odnosno da je pokrenut postupak legalizacije ili uknjižavanja objekta, stana ili kuće na adresi na kojoj se prijavljuje prebivalište,
 - d) kao valjan dokaz smatraće se i ovjeren izjava stanodavca da daje pristanak da određeno lice bude prijavljeno na njegovoj adresi,
 - e) bračni ili vanbračni partner ili srodnici, moći će da prijave prebivalište na adresi, samo uz prilaganje dokaza o bračnom ili vanbračnom stanju.

5.1 Odjava prebivališta – boravišta

Državljanin nije dužan da se lično odjavi u prethodnom mjestu prebivališta ili boravišta. Odjavu će izvršiti službena osoba u prethodnom mjestu prebivališta ili boravišta.

Državljanin koji se stalno nastani u inozemstvu, ili koji u inozemstvu boravi duže od tri mjeseca kod nadležnog diplomatsko-konzularnog predstavništva BiH odjavljuje svoje prebivalište u BiH i prijavljuje mjesto boravka u inozemstvu.

Ako državljani ne namjerava da se stalno nastavi u zemlji u kojoj trenutno boravi nije dužan da odjavi prebivalište u BiH.

Za prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta i boravišta, kao i promjene adrese stanovanja, ne plaća se taksa.

6 Pasoš/Putovnica

Mjesto izdavanja: MUP kantona/županije na kojoj je osoba prijavljena – SLUŽBA CIPS

Putna isprava (pasoš/putovnica) je javna isprava kojom se dokazuje identitet i državljanstvo Bosne i Hercegovine i državljanstvo Federacije Bosne i Hercegovine ili Republike Srpske.

Državljanin Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: državljani) ima pravo na putnu ispravu pod uslovima propisanim zakonom. Putne isprave su: pasoš, diplomatski pasoš, službeni pasoš, zajednički pasoš i putni list. Državljanin može imati samo jednu putnu ispravu iste vrste.

Za izdavanje pasoša/putovnice potrebno je dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- lična karta – za punoljetne osobe,
- Izvod iz matične knjige rođenih sa upisanim JMB – za maloljetne,
- Uplata (prvi originalni primjerak uplatnice),
- Stari pasoš-putovnica.

Napomena: Podnosilac zahtjeva za izdavanje putne isprave dužan je, u zahtjevu za izdavanje putne isprave, pored ostalih podataka obavezan dati podatke o mjestu i općini u kojoj je upisan u matičnu knjigu rođenih i matičnu knjigu državljana BiH.

Zahtjev za pasoš-putovnicu podnosi se isključivo lično.

Ukoliko se radi o maloljetnim licima, moraju biti prisutni prilikom podnošenja zahtjeva u pratnji jednog ili oba roditelja, odnosno zakonskog staratelja. Takođe, maloljetna lica od 14-18 godina moraju biti prisutna i prilikom preuzimanja pasoša – putovnice. Saglasnost za izdavanje putne isprave za maloljetna lica daju oba roditelja, odnosno zakonski staratelj (uz ličnu kartu na uvid). Takođe, ukoliko je jedan od roditelja umro dostaviti izvod iz matične knjige umrlih na uvid. Ako je brak roditelja razveden dostaviti ovjerenu kopiju odluke suda. Maloljetna lica ne mogu se upisati u pasoš roditelja, nego moraju posjedovati svoj vlastiti pasoš.

Zakonski rok za izdavanje putnih isprava je 30 dana.

Putna isprava - pasoš se poništava ako nije preuzeta u roku od 90 dana od dana isteka zakonom utvrđenog roka za izdavanje putne isprave (Upustvo o načinu oduzimanja i poništavanja putnih isprava, "Sl. Glasnik BiH" broj 55/09 i 103/13).

6.1 Uputstvo o preuzimanju putne isprave putem pošte i putem punomoćnika
Putna isprava - pasoš/putovnica može se preuzeti:

- Lično,
- Putem punomoćnika:
 - a) Prilikom podnošenja zahtjeva za pasoš može se pred službenom osobom ovlastiti punoljetna osoba koja će preuzeti njegov/njen pasoš,
 - b) Punomoćiti punoljetnu osobu koja će preuzeti njegov/njen pasoš, a punomoć mora biti ovjerena od strane notara ili diplomatsko-konzularnog predstavništva BiH (original),
- Putem pošte:
 - a) Prilikom podnošenja zahtjeva za pasoš treba dostaviti kovertu sa dostavnicom i nalijepljenim poštanskim markicama u iznosu od 3,80 KM.

Napomena: Odštampani pasoši se putem pošte ne mogu dostavljati osobama koje u trenutku podnošenja zahtjeva posjeduju važeći pasoš, niti se mogu dostavljati u inostranstvo.

Podnosilac zahtjeva za izdavanje putne isprave ima pravo da prilikom podnošenja zahtjeva traži izdavanje putne isprave u roku kraćem od propisanog u sljedećim slučajevima:

- Nadležni organi izdaju putnu ispravu u roku do 72 sata od momenta podnošenja zahtjeva, ako je u pitanju liječenje u inostranstvu, bolest i smrt člana uže porodice. Podnosilac zahtjeva je dužan podnijeti potrebne dokaze (dokaz o smrti i dokaz o srodstvu ili uputnicu za liječenje u inostranstvu),
- Nadležni organ za izdavanje putnih isprava na zahtjev stranke, a bez utvrđivanja opravdanih razloga za izdavanje putne isprave po naprijed propisanom postupku iz stava (1) ovog člana izdaje putnu ispravu, ukoliko podnosilac zahtjeva uplati naknadu za izdavanje putne isprave u roku kraćem od propisanog. Za izdavanje putne isprave u skladu sa članom 2., podnosilac zahtjeva pored cijene putne isprave izdate u redovnom postupku, dužan je uplatiti i naknadu za dodatne troškove nadležnog organa koji proizilaze iz postupka izdavanje putne isprave u roku kraćem od propisanog u iznosu od 200,00 KM.

7 Vozačka dozvola

Mjesto izdavanja: MUP kantona/županije – SLUŽBA CIPS

Zahtjev za izdavanje vozačke dozvole podnosi se organizacionim jednicima – Odjeljenja za administraciju u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova kantona/županije, u čijoj nadležnosti je izdavanje isprava u okviru CIPS projekta, a prema prebivalištu podnosioca

zahtjeva, odnosno na čijem području raseljena osoba ima boravište. Vozačka dozvola se izdaje na zahtjev lica koje je položilo vozački ispit.

7.1 Izdavanje vozačke dozvole prvi put

Potrebna dokumenta:

Uz zahtjev (obrazac VD-1) – koji dobijete na lokaciji – bez naknade, za izdavanje vozačke dozvole prilaže se:

- Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti osobe za upravljanje motornim vozilom one kategorije ili potkategorije za koju se traži vozačka dozvola, koje ne može biti starije od dvanaest mjeseci,
- Uvjerenje o položenom vozačkom ispitu za upravljanje motornim vozilom one kategorije ili potkategorije za koju se traži izdavanje vozačke dozvole,
- Dokaz o prebivalištu, odnosno boravištu (uvidom u ličnu kartu),
- Dokaz o odobrenom boravku stranog državljanina,
- Dokaz o uplati od 60,00 KM za obrazac vozačke dozvole koja se plaća platnim nalogom.

7.2 Zamjena vozačke dozvole

Potrebna dokumenta:

- Zahtjev – koji dobijete na lokaciji – bez naknade (obrazac VD-1),
- Ljekarsko uvjerenje (ne starije od šest mjeseci) ako je ranija vozačka dozvola izdata sa kraćim rokom važenja,
- Stara vozačka dozvola,
- Vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom kategorije D i potkategorije D1, prilikom svakog produženja važenja vozačke dozvole, uz zahtjev za produženje prilaže i ljekarsko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za upravljanjem vozilom te kategorije ili potkategorije koje ne smije biti starije od šest mjeseci,
- Dokaz o uplati propisane naknade u iznosu 60,00 KM platnim nalogom.

7.3 Nestanak vozačke dozvole

Potrebna dokumenta:

- Zahtjev koji dobijete na lokaciji – bez naknade (obrazac VD-1),
- Potvrda da je vozačka dozvola oglašena nevažećom u službenim novinama,
- Ukoliko je vozačka dozvola izdata od strane druge policijske uprave u odnosu na trenutno mjesto prebivališta, odnosno boravišta podnosioca zahtjeva, a izgubljena je, uvjerenje da je podnosilac zahtjeva posjedovao vozačku dozvolu,
- Dokaz o uplati propisane naknade u iznosu od 60,00 KM.

7.4 Zamjena inostrane vozačke dozvole

Potrebna dokumenta:

- Zahtjev – koji dobijete na lokaciji – bez naknade (obrazac VD-1),

- Ljekarsko uvjerenje (ne starije od šest mjeseci),
- Važeća inostrana vozačka dozvola, original, sa ovjerenim prevodom od strane sudskog prevodioca,
- Dokaz da osoba posjeduje ličnu kartu državljana BiH, ličnu kartu za strance ili dokaz o odobrenom privremenom boravku,
- Dokaz o uplati propisane naknade u iznosu 60,00 KM platnim nalogom na žiro račun.

8 Vjenčani list/Izvod iz matične knjige vjenčanih

Mjesto izdavanja: Matična služba općine

Izvod iz matične knjige rođenih, Izvod iz matične knjige vjenčanih i Uvjerenje o državljanstvu može se izvaditi u bilo kojoj općini u FBiH, bitno je samo da je dokument verificiran u matičnoj općini.

9 Izvadak iz zemljišnih knjiga/ZK izvadak

Mjesto izdavanja: Općinski sud

Šta sadrži ZK izvadak?

Jedan od najčešćih zahtjeva upućen prema ZK uredima je izrada zemljišnoknjižnog izvadka, koji je strankama potreban kao dokaz vlasništva na nekretninama, bilo radi prodaje nekretnine, njenog opterećenja, poklona, zamjene, sječe šuma i sl. Prije nego što se krene u potragu za podacima iz zemljišne knjige bilo bi dobro da svaka stranka zna za koju katastarsku česticu traži podatke, te u kojoj katastarskoj općini se nalazi ta čestica. Da bi se to znalo potrebno je doznati u kojim zemljišnoknjižnim ulošcima je moguće pronaći te podatke. To stranka može pročitati s nekog već poznatog nahranjenog dokumenta koji ima kod kuće (stari ZK izvadak, identifikacija parcele koju izdaje katastar, podaci iz ugovora i sl.) Ako takvog dokumenta nema, onda je potrebno potražiti pomoć katastra koji vode evidenciju o novom premjeru i u mogućnosti su da izrade identifikaciju parcele, koja nam jasno pokazuje kojoj kč. novog premjera odgovara kč. starog premjera. Ako se radi o nekoj kč. koja ja preuzeta u elektronsku bazu podataka zemljišnoknjižni izvadak se može odmah dobiti. Ukoliko se radi o dokazivanju prava vlasništva na stanu, onda je stranka dužna donijeti ili stari zemljišnoknjižni izvadak ili prijedlog za upis vlasništva iz kojeg se jasno vidi kad je stranka podnijela zahtjev za upis vlasništva.

Kako se može dobiti ZK izvadak?

Svako zainteresovano lice može dobiti izvod iz zemljišne knjige uz plaćanje takse od 5 KM, zatim uz dokaz o uplati takse doći u ZK ured, u zgradi suda. Prilikom traženja izvoda iz zemljišne knjige potrebno je navesti što više podataka o nekretnini i vlasniku (ime i prezime, JMBG, ime oca vlasnika nekretnine, broj parcele, broj ZK uloška i sl.).

10 Uslovi za povrat poreza

Fizička lica koja nemaju stalno mjesto prebivališta u Bosni i Hercegovini imaju pravo na povrat PDV-a na robu koju kupe u Bosni i Hercegovini i iznesu je izvan Bosne i Hercegovine, osim na: mineralna ulja, alkohol i alkoholna pića i prerađevine od duhana, shodno članu 54. Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Službeni glasnik BiH“, broj: 09/05, 35/05 i 100/08). Članom 96. Do 105. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatnu vrijednost („Službeni glasnik BiH“, broj 93/05, 21/06, 60/06, 06/07, 100/07, 35/08 i 65/10) propisana su prava, uslovi i rok za povrat PDV stranim državljanima.

Uslovi i način povrata poreza na dodanu vrijednost stranim državljanima koji iznose dobra kupljena u Bosni i Hercegovini, na koja je plaćen PDV, izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine propisani su i instrukcijom o povratu poreza na dodanu vrijednost stranim državljanima („Službeni glasnik BiH“, broj 1/07), koja je objavljena na službenoj internet stranici Uprave za indirektno oporezivanje. Shodno navedenom, postupak ostvarivanja prava na povrat PDV strani državljanin pokreće podnošenjem zahtjeva za povrat na obrascu „PDV-SL-2“. Obrazac „PDV-SL-2“ popunjava obveznik-prodavac, na zahtjev kupca-stranog državljanina u 3 (tri) primjerka, od kojih original i jednu kopiju prodavac daje kupcu, a drugu kopiju zadržava u svojoj dokumentaciji. Prodavac svojim potpisom i pečatom ovjerava obrazac „PDV-SL-2“. Kupac-strani državljanin je obavezan prodavcu platiti ukupnu vrijednost isporučenih dobara, sa obračunatim porezom na dodanu vrijednosti i isti je u obavezi pri napuštanju carinskog područja BiH dati carinskoj službi na uvid kupljena dobra, originalne račune i popunjen obrazac „PDV-SL-2“ u originalu.

Prema članu 7. Instrukcije carinske službe prije ovjere obrasca „PDV-SL-2“, dužna je utvrditi da li su ispunjeni slijedeći uslovi:

- Da su podaci iz putne isprave istovjetni sa podacima iz obrasca „PDV-SL-2“,
- Da je roba data na uvid, istovjetna sa robom navedenom u računu koji je označen u obrascu „PDV-SL-2“,
- Da je ukupna vrijednost robe sa PDV-om iskazana na obrascu „PDV-SL-2“ veća od 100 KM,
- Da se roba iznosi prije isteka roka od tri mjeseca do dana isporuke (kupovine) u BiH,
- Da je original obrasca „PDV-SL-2“ ovjerio i potpisao prodavac.

Ako su ispunjeni svi uslovi iz člana 7. Ove instrukcije, carinska služba ovjerava obrazac „PDV-SL-2“ potpisom i pečatom u donjem lijevom uglu, te unosi datum prelaska dobara iz carinskog područja BiH. Originalne račune i ovjeren obrazac „PDV-SL-2“ carinska služba vraća kupcu-stranom državljaninu. Carinska služba zadržava za svoje potrebe kopiju obrasca „PDV-SL-2“, kopiju računa, kao i kopiju putne isprave kupca-stranog državljanina. Kupcu ili podnosiocu zahtjeva vrše se povrat poreza na dodanu vrijednost akou roku od tri mjeseca od dana izdavanja računa dostavi original obrasca „PDV-SL-2“, koji je ovjeren od strane Carinske službe, prodavcu od koga je kupljeno dobro.

Ako se ovjereni obrazac „PDV-SL-2“ dostavlja poštom, kupac ili podnosilac zahtjeva dostavlja prodavcu broj računa u banci na koji će se izvršiti povrat plaćenog poreza na

dodanu vrijednost. Na osnovu ovjerenog originala obrasca „PDV-SL-2“ prodavac, kada provjeri da podneseni zahtjev ispunjava uslove za povrat poreza, vrši povrat plaćenog poreza na dodanu vrijednost kupcu ili podnosiocu zahtjeva. Povrat poreza na dodanu vrijednost vrši se u konvertibilnim marakama, gotovinskom isplatom ili uplatom na račun u banci koju navede kupac ili podnosilac zahtjeva. Ako je isplata u gotivini prodavac je obavezan da izvrši povrat poreza na dodanu vrijednost odmah, a ako se doznačava na račun kupca ili podnosilac zahtjeva onda u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva. Kupac ili podnosilac zahtjeva potpisom ovjerenom originalu obrasca „PDV-SL-2“ potvrđuje prijem vraćenog iznosa poreza na dodanu vrijednost u gotovom novcu.

11 Odricanje državljanstva BiH – u BiH

Mjesto izdavanja: Ministarstvo civilnih poslova BiH; u inostranstvu: diplomatsko-konzularno predstavništvo BiH

Lice koje se odriče od državljanstva Bosne i Hercegovine, daje izjavu o odricanju lično ili putem punomoćnika na pripremljenom obrascu kod Ministarstva civilnih poslova BiH u Sarajevu ili u diplomatsko konzularnim predstavništvima BiH – ambasade i konzulati (u daljem tekstu DKP) u inozemstvu.

Uz izjavu o odricanju obavezno se prilaže:

- a) Dokaz o posjedovanju državljanstva druge države (Uvjerenje o državljanstvu) ili dokaz da mu je zagantirano sticanje državljanstva druge države (garancija),
- b) Prijava boravka ili prebivališta u inozemstvu (ne starija od šest mjeseci):

Navedene dokumente potrebno je prevesti na jedan od jezika u službenoj upotrebi u BiH kod ovlaštenog sudskog prevoditelja u BiH ili u inozemstvu – ovjerene kod nadležnog organa, a eventualna punomoć, koja se daje u inozemstvu, mora biti ovjerena od strane DKP ili kod notara.

Za dokumente stranih država sa kojima Bosna i Hercegovina nema zaključen bilateralni sporazum o međusobnom priznavanju javnih isprava, potrebna je dodatna nadovjera od strane nadležnih organa (Apostille pečat), uključujući i notarsku punomoć, izjave i prevode javnih isprava.

Potrebno je prevesti i tekst nadovjere kao i tekst apostille pečata, osim apostille pečata kojim je ovjeren prijevod dokumenta.

Za državljane BiH koji se odriču BiH državljanstva radi sticanja državljanstva država sa kojima BiH nema zaključen navedeni bilateralni sporazum, niti su te države članice Konvencije o ukidanju potrebe legalizacije stranih javnih isprava od 5.10.1961. godine, potrebna je puna legalizacija stranih dokumenata (nadovjera nadležnih organa strane države sa nadovjerom ministarstva vanjskih poslova države u kojoj je javna isprava izdata, a kojom se potvrđuje vjerodostojnost te isprave).

Pravnu važnost u Bosni i Hercegovini na osnovu važećih bilateralnih ugovora imaju javne isprave uključujući i ovjerene punomoći za koje nisu potrebne dodatne nadovjere (Apostille) izdate od nadležnih organa u sljedećim državama: Hrvatskoj, Austriji, Belgiji, Bugarskoj, Češkoj, Slovačkoj, Francuskoj, Grčkoj, Italiji, Kipru, Libiji, Mađarskoj, Mongoliji, Poljskoj, Rumuniji, Ruskoj Federaciji, Srbiji, Crnoj Gori i Sloveniji.

- c) Izvod iz matične knjige rođenih u Bosni i Hercegovini – rodni list,
- d) Uvjerenje o državljanstvu BiH (ne starije od šest mjeseci),
- e) Vjenčani list (za lica koja su u braku),

Rodni list i vjenčani list mora da sadrži posljednje podatke upisane u matičnu knjigu.

- f) Presudu o razvodu braka (za lica čiji je brak prestao razvodom),
- g) Ovjerenu kopiju pasoša BiH (strana sa fotografijom ovjerena od nadležnog DKP, od notara ili od strane nadležnog organa u BiH) ili uvjerenje o neposjedovanju pasoša,
- h) Važeću ličnu kartu izdatu u BiH ili uvjerenje o neposjedovanju lične karte,
- i) Uplatnicu od 200 KM za lica koja imaju, odnosno stiču državljanstvo država bivše SFRJ, a za lica koja imaju, odnosno stiču državljanstva drugih država, uplatnicu od 800 KM administrativne takse po predmetu. Način uplate pojašnjava se prilikom davanja izjave o odricanju od državljanstva BiH.

Maloljetnom djetetu državljanstvo BiH odricanjem može prestati samo na zahtjev oba roditelja kojima je državljanstvo BiH prestalo odricanjem, ili na zahtjev jednog roditelja kojem je državljanstvo BiH prestalo odricanjem uz saglasnost drugog roditelja koji je državljanin BiH, ili na zahtjev jednog roditelja kojem je državljanstvo BiH prestalo odricanjem, ako je drugi roditelj mrtav, ili je izgubio roditeljsko pravo, ili je stranac ili je apatrid. Ako je dijete starije od 14 godina neophodan je i njegov pristanak. Ove izjave daju se potpisivanjem na zapisnik u Ministarstvu civilnih poslova BiH ili DKP, ili se uz zahtjev za odricanje prilažu izjave ovjerene kod notara ili u DKP.

Ako je drugi roditelj stranac, za njega se prilaže uvjerenje o državljanstvu druge države, a ako je drugi roditelj umro/mrtav, za njega se prilaže izvod iz matične knjige umrlih. Ako je jednom roditelju oduzeto roditeljsko pravo prilaže se odluka nadležnog suda o oduzimanju roditeljskog prava. Nije dovoljno ako je presudom o razvodu braka dijete na brigu ili staranje dato jednom roditelju.

Napomene:

- Sva lica koja se odriču državljanstva BiH moraju imati određen jedinstveni matični broj,
- Kod lica koja su mijenjala prezime, zaključenjem braka ili na drugi način, ili mijenjala bilo koje druge relevantne podatke, te promjene moraju biti upisane u rodnom listu i u uvjerenju o državljanstvu BiH,
- U predmetima odricanja putem DKP, na propratnom aktu, mora biti popis akata u predmetu odricanja.

Posebna napomena: Na osnovu člana 19. stav 3. Zakona o državljanstvu BiH državljanstvo BiH prestaje osobi kada nadležni organ utvrdi da su ispunjeni potrebni uvjeti i stranci uruči rješenje ili kada rješenje nadležni DKP uputi putem pošte. Cijeneći navedeno prilikom uručivanja rješenja o prestanku državljanstva osobi koja posjeduje BiH putnu ispravu, a kojoj prestaje državljanstvo dužna je predati važeću putnu ispravu BiH nadležnom službeniku radi poništenja, odnosno dužna je dostaviti svoju putnu ispravu nadležnom DKP prije nego joj DKP uputi rješenje putem pošte.

Stranke koje se lično odriču državljanstva BiH u Ministarstvu civilnih poslova BiH u Sarajevu, a putna isprava BiH im je neophodna radi povratka u inozemstvo, mogu opunomoćiti drugu osobu da kasnije preuzme rješenje o odricanju i preda njihovu putnu ispravu.

12 Dobijanje državljanstva BiH - u BiH

Mjesto izdavanja: Ministarstvo civilnih poslova BiH; u inostranstvu: diplomatsko-konzularno predstavništvo BiH

Pravni osnov sticanja i prestanka državljanstva sadržan je u Zakonu o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09, 87/13).

Državljanstvo se u skladu sa navedenim Zakonom stiče:

- Porijeklom,
- rođenjem na teritoriji BiH,
- Usvajanjem,
- Putem naturalizacije,
- Putem međunarodnog sporazuma.

Državljanstvo Bosne i Hercegovine prestaje:

- Po sili zakona,
- Odricanjem,
- Otpustom,
- Oduzimanjem,
- Međunarodnim sporazumom.

Na osnovu Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine donesen je Zakon o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br 43/01, 22/09, 61/09 i 65/11).

Zahtjev za sticanje državljanstva Federacije BiH po članu 5., 6. i 7. (porijeklom, rođenjem na teritoriji Federacije, usvojenjem) podnosi se organu nadležnom za vođenje matičnih knjiga po mjestu rođenja djeteta.

Zahtjev za sticanje državljanstva Federacije BiH po članovima 8., 9., 10., 11., i 12. (naturalizacijom, olakšanom naturalizacijom, međunarodnim sporazumom) i zahtjev za prestanak državljanstva na osnovu člana 14. tačka 3. Zakona (otpustom), podnosi se prema

stalnom boravištu podnosioca zahtjeva odgovarajućem Odjeljenju za administraciju van sjedišta MUP-a Kantona.

Rješenje o sticanju državljanstva po članovima 8., 9., 10., 11. i 12., kao i u slučajevima iz čl. 40. stav 3. i 4., odnosno o prestanku državljanstva F BiH po osnovama utvrđenim u članu 14. Zakona, donosi Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova izuzev odluke o odricanju i oduzimanju za čije donošenje je nadležno Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine. Postupak sticanja i prestanka državljanstva Federacije BiH, vođenja evidencija državljanstva, dokumentacija koju je potrebno priložiti u zavisnosti od osnova sticanja regulirani su Pravilnikom o postupku sticanja i prestanka državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine, promjeni entitetskog državljanstva i naknadom upisu u matičnu knjigu rođenih ("Službene novine Federacije BiH" broj 108/12).

Poseban osnov sticanja državljanstva (član 4. stav 1. tačka 5.) je na osnovu Ugovora o dvojnomo državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Savezne Republike Jugoslavije ("Službeni glasnik BiH" – dodatak Međunarodni ugovori, broj 4/03).

Zahtjev za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine lice koje smatra da je od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu podnosi Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, putem Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

Zahtjev se predaje na Protokol Ministarstva i uz zahtjev se prilažu originali sljedećih dokumenata:

- Izvod iz matične knjige rođenih,
- Dokaz o državljanstvu zemlje porijekla,
- Izvod iz matične knjige vjenčanih, odnosno dokaz o slobodnom bračnom stanju,
- Dokaz o prijavljenom boravku u Bosni i Hercegovini,
- Preporuku o tome da je prijem određenog lica od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu od jednog od navedenih subjekata:
 - a) Nadležnog ministarstva Bosne i Hercegovine,
 - b) Vanjsko-trgovinske komore Bosne i Hercegovine,
 - c) Vlade Federacije Bosne i Hercegovine,
 - d) Vlade Republike Srpske,
 - e) Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine,
 - f) Privredne komore Federacije Bosne i Hercegovine,
 - g) Privredne komore Republike Srpske,
 - h) Olimpijskog komiteta Bosne i Hercegovine,
 - i) Registriranih sportskih saveza na nivou Bosne i Hercegovine,
- dokaze iz kojih proizilazi osnovanost zahtjeva za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine:
 - a) Uvjerenje o nekažnjavanju u zemlji porijekla,
 - b) Uvjerenje o nevođenju krivičnog postupka u zemlji porijekla.

13 Pristupanje glasanju na izborima u BiH

Vodič za prijavu birača za glasanje izvan BiH za Opće izbore u BiH 2018. godine

13.1 Ko može da se prijavi za glasanje izvan Bosne i Hercegovine?

Izbjegli osoba iz BiH i osoba koja privremeno živi u inostranstvu, a ispunjava sljedeće uslove:

- Da je državljanin Bosne i Hercegovine,
- Da je navršila 18 godina odnosno da će do dana održavanja izbora (07.10.2018.)navršiti 18 godina,
- Da ima prijavljeno prebivalište u Bosni i Hercegovini.

13.2 Prvi put se prijavljujete na glasanje izvan BiH?

Osoba koja privremeno boravi izvan BiH treba da dostavi sljedeća dokumenta:

- popunjen i svojeručno potpisan obrazac prijave PRP-1,
- kopiju jednog važećeg dokumenta u svrhu dokazivanja identiteta (kopija jednog od tri važeća dokumenta izdata u okviru CIPS-a/IDDEEA-e (lična karta BiH,vozačka dozvola BiH ili pasoš BiH).

Izbjegli osoba iz BiH (osoba koja nije nikad dobila dokument izdat u okviru CIPS-a/IDDEEA-e) treba da dostavi sljedeća dokumenta:

- popunjen i svojeručno potpisan obrazac prijave PRP-1,
- kopiju jednog identifikacionog dokumenta (pasoš, vozačka dozvola, važeća ličnaisprava izdata od zemlje domaćina i izbjeglički karton izdat od vlade zemlje domaćinaili druge međunarodne organizacije),
- dokument u svrhu dokazivanja državljanstva BiH (uvjerenje o državljanstvu BiHne starije od 6 mjeseci ili kopija važećeg pasoša BiH) idokaz o prebivalištu u BiH (kopija potvrde o prebivalištu u BiH ili kopija lične karteu cijelosti iz 1991. godine ili iz perioda od popisa do perioda sticanja statusa izbjegleosobe).

Ukoliko izbjegli osoba iz BiH ne dostavi dokaz o prebivalištu u BiH, Centralna izborna komisija BiH će provjerom utvrditi da li se nalazi na popisu stanovništva iz 1991. godine. Ukoliko se izbjegli osoba iz BiH bude nalazila na popisu stanovništva iz 1991. godine, biti će upisana u Centralni birački spisak za glasanje izvan Bosne i Hercegovine, za općinu ukojoj je imala prijavljeno prebivalište na Popisu stanovništva 1991. godine.

13.3 Upisani ste u Centralni birački spisak za glasanje izvan BiH na prethodnim izborima?

Izbjgloj osobi ili osobi koja privremeno boravi izvan BiH Centralna izborna komisija BiH će dostaviti obrazac prijave PRP-2 na adresu koju ste naveli prilikom posljednje prijave za glasanje izvan BiH.

Obrazac prijave PRP-2 trebate popuniti, potpisati i dostaviti Centralnoj izbornoj komisiji BiH priloživši uz obrazac kopiju jednog od važećih identifikacionih dokumenata s fotografijom:

- Lična karta ili,
- Vozačka dozvola ili,
- Pasoš.

Ako ste izbjegla osoba iz BiH, umjesto prethodno navedenih dokumenata kao dokaz identiteta možete priložiti kopiju jednog od sljedećih dokumenata:

- Pasoš,
- Vozačka dozvola,
- Važeća lična isprava izdata od strane zemlje domaćina ili,
- Izbjeglički karton izdat od vlade zemlje domaćina ili druge međunarodne organizacije.

Ukoliko obrazac PRP-2 ne bude stigao na Vašu adresu, prijavu možete izvršiti podnošenjem popunjenog obrasca PRP-1 najkasnije do 24.07.2018. godine u 24:00 sata.

Obrazac prijave PRP-1 za državljane BiH koji se prijavljuju za glasanje izvan BiH možete dobiti putem:

- internet-stranice Centralne izborne komisije BiH (www.izbori.ba),
- internet-stranice Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine (www.mvp.gov.ba),
- diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine,
- klubova i udruženja građana Bosne i Hercegovine u inostranstvu,
- kancelarija vladinih i nevladinih organizacija koje se bave izbjeglicama i pitanjima migracije.

Važno je napomenuti da potpis podnosioca prijave na obrascima PRP-1 i PRP-2 moraju biti identični potpisu sa dokumenta koji se prilaže kao dokaz identiteta podnosioca prijave.

Takođe, državljani BiH koji se prijavljuju na glasanje u Brčko Distrikt BiH, a imaju status privremenog boravka izvan BiH, da bi bili upisani u Centralni birački spisak za glasanje izvan BiH, obavezno moraju označiti biračku opciju na osnovu entitetskog državljanstva (FBiH ili RS). Državljanin BiH koji se prijavljuju za glasanje u Brčko Distriktu BiH koji imaju status izbjegle osobe iz BiH, da bi bili upisani u Centralni birački spisak za glasanje izvan BiH, obavezno moraju označiti biračku opciju (FBiH ili RS). Ukoliko ne označe biračku opciju državljani BiH koji se prijavljuju za glasanje u Brčko Distriktu BiH neće imati pravo glasati za Opće izbore 2018. Godine, niti će im biti dostavljen glasački materijal.

Prijave birača za glasanje izvan BiH moraju biti dostavljene u Centralnu izbornu komisiju BiH najkasnije do 24.7.2018. godine u 24:00h.

Ukoliko šaljete prijavu putem pošte, šaljete je na adresu:

Izbori u Bosni i Hercegovini
Poštanski pretinac 451
71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Ili na faks +387 33 251 333 i +387 33 251 334 li email: prijavaapp@izbori.ba

Provjera statusa prijave obrade za glasanje izvan BiH obaveza je podnosioca prijave. Provjera se može izvršiti putem dežurnog telefona: +387 33 251 331 i +387 33 251 332 ili na email: info@izbori.ba.

14 Upis činjenice smrti

Mjesto izdavanja: Matični ured općine

Izmjenom Zakona o matičnim knjigama iz oktobra 2014. godine, upis činjenice smrti u matičnu knjigu umrlih se vrši u općini - mjestu prebivališta umrle osobe.

Potrebni dokumenti:

- potvrda o smrti – original,
- izvod iz matične knjige rođenih za umrlo lice,
- izvod iz matične knjige vjenčanih za umrlo lice,
- obavijest o evidenciji prebivališta umrle osobe,
- lična/osobna karta umrlog lica na uvid,
- rok za prijavu smrti je 30 dana od dana smrti.

Za naknadi upis za BiH državljane koji su umrli u inostranstvu:

- internacionalni izvod iz matične knjige umrlih,
- potvrda o identitetu (MUP Kantona Policijska uprava po prebivalištu),
- uvjerenje o državljanstvu BiH,
- upis BiH državljana umrlih u inostranstvu vrši se u općini posljednjeg prebivališta umrle osobe.

15 Korisni linkovi

<http://www.predsjednistvobih.ba> - Predsjedništvo Bosne i Hercegovine

<http://www.mcp.gov.ba> - Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine

<https://www.izbori.ba> - Centralna izborna komisija Bosne

www.adresar.ads.gov.ba/ - Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine – Adresar institucija u Bosni i Hercegovini

www.iddeea.gov.ba - Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine

<https://www.pravosudje.ba> – Portal Pravosuđa Bosne i Hercegovine

<http://www.fmp.gov.ba> – Federalno ministarstvo pravde

<http://www.e-grunt.ba/> - Aplikacija za pregled ZK podataka

<http://www.fmup.gov.ba> – Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova

